

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 10C/653/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115235509
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Singerová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2016:4115235509.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Singerovou v právnej veci žalobca: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., IČO: 47234679 so sídlom Trenčín, 1. Mája 173/1, proti žalovanému: V. P., narodený XX.X.XXXX, bytom L. S., L. K. XXXX/X, o zaplatenie 2 818,13 eur s prísl., takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa zamieťa.
- II. Žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenou súdu 7.12.2015 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom, titulom úverovej zmluvy, náhrady nákladov na predaj vozidla a náhrady trov konania.

Súd pojednával a vec rozhodol bez prítomnosti účastníkov konania a právneho zástupcu žalobcu, ktorí mali predvolanie na pojednávanie riadne a včas vykázané, pričom právny zástupca žalobcu svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním bez jeho prítomnosti, žalovaný svoju neúčast' neospravedlnil.

Súd sa pred rozhodnutím oboznámil s úverovou zmluvou, s úverovými zmluvnými podmienkami, splátkovým kalendárom, protokolom o prevzatí predmetu financovania, výzvou k splateniu celého úveru, podaciami hárkami, faktúrami, a zistil tento skutkový stav veci:

Účastníci konania uzatvorili 7.5.2013 písomnú úverovú zmluvu č. SUA13/002299, ktorej súčasťou sú úverové zmluvné podmienky. Žalobca sa na základe zmluvy zaviazal poskytnúť žalovanému úver 4 511 eur na zakúpenie osobného motorového vozidla v hodnote 5030 eur od spoločnosti AUTOCENTRUM AAA a.s., za ktorý žalovaný zaplatil v hotovosti 519 eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť peňažné prostriedky žalobcovi v 60-tich splátkach, každú vo výške 150,31 eur mesačne. Prvá splátka bola splatná po mesiaci od poskytnutia úveru a ďalšie vždy do 4. dňa v mesiaci. Konečná splatnosť úveru bola 4.5.2018. Žalovaný sa zaviazal platiť z poskytnutých peňažných prostriedkov úroky vo výške 31,673765 % ročne. V zmluve bola uvedená správna RPMN 36,67 %, správna priemerná hodnota RPMN 22,80 %, správne celkové náklady žalovaného 4507,60 eur a správna celková čiastka splatená žalovaným 9018,60 eur. V čl. 5 zmluvy sa účastníci dohodli na tom, že úver je zabezpečený zmluvou u o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k predmetu financovania. V Hlave 6 § 12 úverových podmienok sa účastníci dohodli, že zabezpečená pohľadávka sa uspokojí z výťažku speňaženia v poradí: náklady spojené s výkonom zabezpečovacieho prevodu práva, zmluvné pokuty, dlžná úhrada za poistné poplatky, príslušenstvo

úveru, istina. Spoločnosť má právo použiť výťažok speňaženia predmetu financovania i v inom, než uvedenom poradí. Žalobca poskytol peňažné prostriedky žalovanému 6.12.2013. Žalovaný zaplatil žalobcovi tri splátky. Žalobca vyzval žalovaného výzvou z 9.12.2013 na zaplatenie zostatku úveru do 15 dní od doručenia výzvy, ktoré doručenie nepreukázal. Žaloba predmetné motorové vozidlo žalovanému odobral a odpredal ho na základe kúpnej zmluvy z 8.2.2014 za kúpnu cenu 2400 eur, pričom náklady na jeho odpredaj mal 346,40 eur.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 citovaného zákona, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ods. 6 citovaného ustanovenia, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ods. 4 písm. i) citovaného ustanovenia, umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

Podľa ods. 5 citovaného ustanovenia, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi účastníkmi konania existoval záväzkový vzťah, titulom úverovej zmluvy, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, pretože pri jej uzatváraní žalobca konal a žalovaný, ktorý je fyzickou osobou nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Tým sa pri rozhodovaní o žalobe žalobcu otvoril priestor pre aplikáciu § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, popri ostatných právnych predpisoch zákona č. 634/1992 Zb., resp. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a zákona č. 258/2001 Z.z., resp. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z obsahu zmluvy vyplýva, že žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky za odplatu (úroková sadzba je 31,673765 % ročne), ktorá je takmer v trojnásobnej výške než odplata obvykle požadovaná na finančnom trhu v obdobných prípadoch (11,13 % ročne). Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s dobrým mravmi t.j. pravidlami morálneho charakteru, ktoré sú všeobecne platné a uznávané v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. (rozsudok Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 32Odo/1022/2004 zo dňa 15. novembra 2005). Porovnaním predmetnej dohody o úrokoch s obvykle požadovanými úrokmi na finančnom trhu v obdobných prípadoch, s ohľadom na výšku úveru (5 608,23 eur) a jeho splatnosť (5 rokov) dospel súd k záveru, že dojednaný úroku, ktorý takmer trojnásobne prekračuje úrokovú mieru pri obdobných úveroch nie je akceptovateľný, v rozpore s dobrými mravmi a

preto neplatný podľa § 39 OZ. (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 9.11.2010 sp. zn. Co/313/2010). Pretože dôvod neplatnosti sa týka podstatnej náležitosti úverovej zmluvy, ktorú preto nemožno oddeliť od ostatného obsahu (§ 41 OZ) je neplatná celá zmluva.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 100 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110).

Podľa § 107 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 5b zákona č 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Z uvedeného dôvodu potom bezdôvodným poskytnutím sumy finančných prostriedkov by došlo u žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, ktoré musí žalobcovi podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka vydať, ktoré právo sa však premlčí v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe odo dňa, keď sa oprávnený dozvie došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. V danom prípade mal súd za to, že žalobca vzhľadom k forme zmluvy (typová na predtlačenom formulári) musel vedieť o jeho následku, t.j. neplatnosti takéhoto právneho úkonu už pri jeho uzavretí (rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21.1.2014 sp. zn. 19 Co/68/2013). Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa viaže na okamih vyplatenia peňažných prostriedkov žalovanému (22.10.2013) a žalobcovi začala premlčacia doba na ich vrátenie plynúť 23.10.2013 a uplynula mu 23.10.2015. Návrh na začatie konania bol podaný 7.12.2015, teda po márnom uplynutí premlčacej doby, na čo súd prihliada zo zákona podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. a preto nemohol žalobcovi uvedené právo v súdnom konaní priznať a žalobu zamietol.

Žalobca sa žalobou domáhal aj zaplata nákladov spojených s výkonom zabezpečovacieho prevodu práva v celkovej výške 346,40 eur, ktorých existenciu v konaní preukázal. Z vykonaného dokazovania však vyplýva, že žalobca predmetné vozidlo odpredal za kúpnu cenu 2400 eur, pričom podľa úverových podmienok (Hlava 6 § 12 veta prvá) mal z výťažku speňaženia uspokojiť v prvom rade svoje náklady spojené s výkonom zabezpečovacieho prevodu práva. Zmluvné dojednanie v druhej vete citovaných ustanovení úverových podmienok, že len žalobca má právo použiť výťažok speňaženia predmetu financovania i v inom, než uvedenom poradí súd vyhodnotil ako neprijateľné podľa § 53 ods. 4 psím. i) OZ a teda neplatné podľa § 53 ods. 5 OZ. Vzhľadom k tomu, že pohľadávka žalobcu titulom nákladov bola v celom rozsahu splnená, súd žalobu aj v tejto časti zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 OSP, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 OSP, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 151 ods. 1 OSP a § 142 ods. 1 OSP tak, že v konaní úspešnému žalovanému náhradu nepriznal, pretože si ich neuplatnil a ani mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť).

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.